

Laidiens: 12.12.1995., Nr. 192

Precizēts 14.12.1995., Latvijas Vēstnesis Nr.194 (477)

Ministru kabineta noteikumi Nr. 372

Rīgā 1995. gada 5. decembrī (prot. nr. 64, 3.§)

Noteikumi par komandējumiem

*Izdoti saskaņā ar likuma “Par 1925.gada 1.apriļa likuma
“Ministru kabineta iekārta” atjaunošanu” 14.panta 3.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka darba (dienesta) un mācību komandējumu (tālāk tekstā — “komandējums”) izdevumu atlīdzināšanas kārtību un normas, kas piemērojamas, aprēķinot komandējuma izdevumus uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību, organizāciju, budžeta un citu institūciju (tālāk tekstā — “institūcijas”) darbiniekiem, ierēdņiem (ierēdņu kandidātiem), militārpersonām un komandējošajam sastāvam (tālāk tekstā — “darbinieki”), kuri dodas komandējumā Latvijas Republikā vai uz ārvalstīm.
2. Par komandējumu uzskatāms ar institūcijas vadītāja rakstisku rīkojumu apstiprināts darbinieka brauciens uz noteiktu laiku uz citu apdzīvotu vietu Latvijas Republikā vai uz ārvalstīm ar mērķi:
 - 2.1. pildīt darba (dienesta) uzdevumus;
 - 2.2. papildināt zināšanas un paaugstināt kvalifikāciju (mācību komandējums).
3. Par komandējumu nav uzskatāms darbinieka brauciens, ja viņa darbs vai dienests saistīts ar izbraukumiem un pārvietošanos vai ja darbs norisinās ceļā.
4. Komandējuma ilgumu nosaka institūcijas vadītājs. Budžeta institūcijām, valsts uzņēmumiem, kā arī uzņēmēj sabiedrībām, kurās valsts vai pašvaldību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentu, komandējums nedrīkst būt ilgāks par 30 dienām (izņemot mācību komandējumus), neskaitot laiku, ko darbinieks pavada ceļā. Ja nepieciešams, institūcijas vadītājs komandējuma laiku var pagarināt.
5. Darbiniekam par komandējuma laiku tiek atlīdzināti šādi komandējuma izdevumi:
 - 5.1. dienas nauda, — lai kompensētu papildu izdevumus, kas rodas komandējuma laikā (ēdināšana, dažādi pakalpojumi u.c.);
 - 5.2. ceļa (transporta) izdevumi:
 - 5.2.1. līdz komandējuma vietai un atpakaļ līdz pastāvīgajai darba (dienesta) vietai;

5.2.2. pārbraukšanas izdevumi no vienas ārvalsts uz otru (ja darbinieks komandēts uz vairākām valstīm) atbilstīgi iesniegto biļešu cenai;

5.2.3. par braukšanu ar kopējās lietošanas transportlīdzekļiem, izņemot taksometru, līdz stacijai, pietātnai, lidostai, ja tās atrodas ārpus attiecīgās apdzīvotās vietas (ieskaitot pasažieru apdrošināšanas obligātos maksājumus), ja ir iesniegti attiecīgi dokumenti;

5.2.4. par degvielu (ja darbinieks brauc ar personisko vai dienesta autotransportlīdzekli) saskaņā ar institūcijas vadītāja apstiprināto brauciena maršrutu un kilometražu, kā arī nepieciešamo attiecīgās markas degvielas daudzumu, ja ir iesniegti degvielas uzpildīšanas staciju izdoti dokumenti (kvītis, čeki u.tml.), kas apliecina minētos izdevumus;

5.2.5. par autotransportlīdzekļu apdrošināšanu, ja ir iesniegti attiecīgi dokumenti;

5.3. izdevumi par bagāžas pārvadāšanu, ja tā saistīta ar institūcijas vajadzībām;

5.4. izdevumi par viesnīcu (naktsmītni);

5.5. izdevumi, kas saistīti ar izbraukšanas dokumentu noformēšanu;

5.6. komisijas maksa bankas iestādei, ja bankā notikusi čeku vai valūtas apmaiņa pret citas valsts valūtu (atbilstīgi noteiktajai komandējuma izdevumu summai vai avansam);

5.7. ārvalstīs veikto pārbraucienu izdevumi, ja tie paredzēti komandējuma dokumentā un ir iesniegti attiecīgi dokumenti, kas apliecina minētos izdevumus. Darbinieka braukšanas izdevumus attiecīgās valsts pilsētas transportā atlīdzina par summu, kas nepārsniedz 30% no šai valstij noteiktās dienas naudas normas;

5.8. izdevumi, kas saistīti ar veselības apdrošināšanu un apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem, ja ir iesniegti attiecīgi dokumenti.

6. Šo noteikumu 5.punktā minēto izdevumu atlīdzināšanai (izņemot tos, kurus sedz institūcija, kas darbinieku uzaicinājusi komandējumā) pēc darbinieka rakstiska pieprasījuma ir izsniedzams avanss latos vai konvertējamā valūtā.

7. Ja, izdarot galīgo norēķinu par katru komandējumu:

7.1. saskaņā ar normām aprēķinātā un darbiniekam izsniegtā avansa summa pārsniedz komandējuma izdevumus, darbiniekam ir jāatmaksā avansa atlikuma summa latos (ja avanss izmaksāts latos), attiecīgajā konvertējamajā valūtā (ja avanss izsniegts valūtā) vai atbilstīga summa citā konvertējamā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa vai saskaņā ar iesniegto valūtas maiņas kvīti (ja avansā saņemta valūta ārvalstīs apmainīta pret attiecīgās valsts valūtu). Atmaksājamās naudas summas tiek pieņemtas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa norēķinu dienā;

7.2. komandējuma izdevumi atbilst noteiktajām normām, bet pārsniedz avansā saņemto summu, darbiniekam pārtērīna summu saskaņā ar iesniegtajiem dokumentiem atlīdzina latos (ja darbinieks bijis komandējumā Latvijas Republikā) vai pēc viņa izvēles konvertējamā valūtā vai latos (ja darbinieks bijis komandējumā ārvalstīs) pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa norēķinu dienā.

8. Ja darbiniekam ir nodrošināta bezmaksas uzturēšanās (arī ēdināšanas izdevumu segšana), tad par katru komandējuma dienu viņam izmaksā 30% no dienas naudas normas.

9. Ja mācību komandējums ir ilgāks par 30 dienām, tad par laiku, kas pārsniedz 30 dienas, dienas nauda netiek izmaksāta.

10. Ja darbiniekam komandējuma laikā ir bijušas ar darbu (dienestu) saistītas tālsarunas ar to institūciju, kura viņu nosūtījusi komandējumā, vai ar citām institūcijām par jautājumiem, kas saistīti ar komandējuma mērķi, ar tām saistītos izdevumus pēc institūcijas vadītāja rīkojuma atlīdzina, ja ir iesniegti attiecīgi dokumenti.

11. Komandējuma izdevumus darbiniekam atlīdzina tā institūcija, kura viņu sūta komandējumā.

12. Ja kādus no šo noteikumu 5.punktā minētajiem komandējuma izdevumiem sedz tā institūcija, kura uzaicinājusi darbinieku komandējumā, vai ārvalstu puse, darbiniekam attiecīgie izdevumi netiek atlīdzināti (izņemot šo noteikumu 8.punktā minēto).

13. Darbiniekam komandējuma laikā tiek saglabāta darba vieta (amats) un likumā noteiktā darba samaksa (atalgojums).

14. Budžeta institūciju darbinieku komandējumiem paredzētā dienas nauda un izdevumi par viesnīcu (naktsmītņi) nedrīkst pārsniegt šo noteikumu otrajā nodaļā un pielikumā noteiktās komandējuma izdevumu samaksas normas. Budžeta institūciju darbinieku komandējuma izdevumi tiek atlīdzināti no attiecīgo institūciju uzturēšanai iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem.

15. Ja institūciju (izņemot budžeta institūcijas) darbiniekiem izmaksātā komandējuma dienas nauda pārsniedz šajos noteikumos norādītās normas, tad, norēķinoties ar darbinieku par komandējumā izlietotajiem līdzekļiem, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un sociālo nodokli saskaņā ar likumiem ir apliekama tā izdevumu daļa, kas pārsniedz noteiktās normas.

16. Ja darbinieks komandējuma vietā (ceļā) ir aizkavējies:

16.1. slimības dēļ, — pēc slimību apliecinājošu dokumentu iesniegšanas viņam atlīdzina izdevumus par viesnīcu (naktsmītņi) saskaņā ar šo noteikumu otrajā nodaļā un pielikumā noteiktajām normām (izņemot gadījumus, kad darbinieks ārstējies stacionārā), kā arī izmaksā dienas naudu par laikposmu, kamēr darbinieks veselības stāvokļa dēļ nav spējis komandējuma laikā pildīt darba (dienesta) pienākumus vai atgriezties pastāvīgajā dzīvesvietā, bet ne vairāk kā par diviem mēnešiem. Darbiniekam par slimības laiku izmaksā pārejošas darba nespējas pabalstu, slimības dienas neiekļaujot komandējuma laikā;

16.2. pildot darba (dienesta) pienākumus, kā arī no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ (biļešu trūkums, lidmašīnas pacelšanās neiespējamība u.tml.), — dienas naudu izmaksā un citus izdevumus par dienām, kas pārsniedz noteikto komandējuma laiku, darbiniekam atlīdzina, ja institūcijas vadītājs pēc darbinieka atgriešanās pastāvīgajā darba (dienesta) vietā ir motivēti pagarinājis komandējuma laiku;

16.3. bez attaisnojoša iemesla, — viņam darba samaksa (atalgojums) par dienām, kas pārsniedz noteikto komandējuma laiku, netiek saglabāta un komandējuma izdevumi netiek atlīdzināti.

II. Papildnosacījumi komandējumiem Latvijas Republikā

17. Ja darbinieks bijis komandējumā Latvijas Republikā, viņam tiek atlīdzināti:

17.1. izdevumi par braucienu uz komandējuma vietu un atpakaļ uz pastāvīgo darba (dienesta) vietu ar dzelzceļa un ūdens transportlīdzekļiem, kā arī autotransportlīdzekļiem, izņemot taksometru. Ja darbinieks nav uzrādījis dokumentu, kas apliecina viņa braukšanas izdevumus, institūcijas vadītājs ir tiesīgs atļaut atlīdzināt braukšanas izdevumus atbilstīgi minimālajai braukšanas cenai (tarifam);

17.2. dienas nauda 3% apmērā no darbinieka mēneša darba algas (mēneša amatalgas), bet ne vairāk kā 1,50 latu par katru komandējuma dienu. Ja darbinieks komandējuma laikā katru dienu var atgriezties pastāvīgajā dzīvesvietā un

tas ir ekonomiski pamatoti, institūcijas vadītājs var pieņemt lēmumu par dienas naudas atlīdzināšanu 50 procentu apmērā no minētās summas;

17.3. izdevumi par viesnīcu (naktsmītņi), arī izdevumi par vietas rezervēšanu, — saskaņā ar iesniegtajiem samaksājamiem rēķiniem. Budžeta institūciju darbinieku izdevumiem par viesnīcu (naktsmītņi) noteiktā maksimālā norma ir šāda:

17.3.1. Rīgā — 10 latu par diennakti;

17.3.2. citās apdzīvotās vietās — 6 lati par diennakti.

18. Ja viesnīcas (naktsmītnes) rēķinā ir ieskaitīti ēdināšanas izdevumi (vai ir izdots atsevišķs rēķins par viesnīcas brokastīm), izdevumi par apģērbu un apavu tīrīšanu vai to remontu, gludināšanu, kā arī citi personiskie izdevumi, tos samaksā darbinieks no viņam paredzētās dienas naudas summas.

19. Ja darbinieks nav iesniedzis dokumentus, kas apliecina viesnīcas (naktsmītnes) izmantošanu, institūcijas vadītājs ir tiesīgs atļaut izmaksāt darbiniekam summu, kas nepārsniedz dienas naudas normu.

III. Papildnosacījumi komandējumiem ārvalstīs

20. Ja darbinieks bijis komandējumā ārvalstīs, viņam tiek atlīdzināti komandējuma izdevumi:

20.1. par laiku, kad, dodoties uz citu valsti, darbinieks atradies Latvijas teritorijā, — šo noteikumu otrajā nodaļā noteiktajā kārtībā;

20.2. sākot ar dienu, kad tika šķērsota Latvijas Republikas robeža, dodoties komandējumā, un beidzot ar dienu, kad tika šķērsota Latvijas Republikas robeža, atgriežoties no komandējuma, — saskaņā ar šo noteikumu pielikumā noteiktajām normām tās valsts valūtā, uz kuru darbinieks komandēts, vai citā konvertējamā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa, vai arī latos.

21. Dienas nauda darbiniekam tiek izmaksāta:

21.1. saskaņā ar šo noteikumu 20.1.apakšpunktu — latos;

21.2. par komandējuma laiku citas valsts teritorijā — konvertējamā valūtā saskaņā ar noteiktajām normām par katru ārvalstīs pavadīto dienu;

21.3. par dienu, kad tika šķērsota Latvijas Republikas robeža, dodoties komandējumā vai atgriežoties no tā, — saskaņā ar normām, kādas noteiktas tai valstij, uz kuru darbinieks ir komandēts. Ja darbinieks ir bijis komandējumā vairākās valstīs, tad par dienu, kad tika šķērsota Latvijas Republikas robeža, atgriežoties no komandējuma, dienas naudu izmaksā saskaņā ar normām, kādas noteiktas tai valstij, no kuras darbinieks atgriežas uz pastāvīgo darba (dienesta) vietu;

21.4. par pārbraukšanas dienu no vienas ārvalsts uz citu, ja darbinieks ir komandēts uz vairākām valstīm, — saskaņā ar normām, kādas noteiktas tai valstij, uz kuru viņš dodas;

21.5. par laiku, ko darbinieks pavadījis ceļā, braucot uz komandējuma vietu ārvalstīs un šķērsojot vairāku valstu teritorijas, — saskaņā ar normām, kādas noteiktas tai valstij, uz kuru viņš komandēts.

22. Darbiniekam komandējuma ceļa (transporta) izdevumi tiek atlīdzināti, ja viņš izmantojis:

22.1. dzelzceļa transportu, — pēc 2.klases tarifa likmēm. Izdevumus atlīdzina pēc 1.klases tarifa likmēm, ja:

22.1.1. attiecīgajā valstī nav 2.klases vagonu;